

Bruxelles, 04.05.2015
C(2015) 2886 cor

VERSIUNE PUBLICĂ

Acest document este pus la dispoziție
numai în scop informativ.

**Obiect: Ajutor de stat SA.37177 (2015/NN) – România
Modificări ale schemei de sprijin pentru promovarea energiei
electrice din surse regenerabile prin certificate verzi**

Stimate domn,

1. PROCEDURA

- (1) În urma contactelor din faza de prenotificare, România a notificat, la 20 martie 2014, mai multe modificări aduse schemei de sprijin pentru promovarea energiei electrice din surse regenerabile de energie prin certificate verzi. Schema română de sprijin pentru promovarea energiei electrice din surse regenerabile de energie prin certificate verzi a fost aprobată de Comisie în 2011 prin decizia adoptată în cazul SA.33134 (2011/N) – Certificate verzi pentru promovarea producerii energiei electrice din surse regenerabile de energie (denumită în continuare „Decizia Comisiei”).
- (2) La cererea Comisiei, România a furnizat informații suplimentare la 16 iunie 2014, 29 august 2014, 26 noiembrie 2014 și 28 ianuarie 2015. De asemenea, a avut loc o videoconferință cu autoritățile române, la 19 mai 2014, și două reuniuni, la 8 octombrie 2014 și 19 decembrie 2014.
- (3) Comisia a primit mai multe plângeri și scrisori de la părți terțe cu privire la modificările respective adoptate de autoritățile române¹:

---

¹ Înregistrate în cazul cu numărul SA.36317 (2013/CP).

Bogdan AURESCU
Ministrul Afacerilor Externe
Aleea Alexandru 31, Sector 1
RO-011822-BUCUREȘTI

- (a) o plângere, la 28 februarie 2013, și informații suplimentare, la 3 martie 2013, de la un dezvoltator de proiecte în domeniul energiei din surse regenerabile;
  - (b) informații despre modificările respective, la 17 mai 2013, de la un consultant în domeniul energiei din surse regenerabile;
  - (c) o plângere, la 21 mai 2013, și informații suplimentare, la 13 iunie 2013, 27 iunie 2013, 28 iunie 2013, 2 iulie 2013, 10 iulie 2013, 30 septembrie 2013 și 9 ianuarie 2014, de la Asociația Industriei Fotovoltaice din România;
  - (d) o plângere, la 14 iunie 2013, și informații suplimentare, la 9 iulie 2013, 2 septembrie 2013, 16 octombrie 2013, 29 octombrie 2013, 31 octombrie 2013, 28 februarie 2014, 26 martie 2014, 29 aprilie 2014 și 13 mai 2014, de la Asociația Română pentru Energie Eoliană, cu care au fost organizate, de asemenea, mai multe întâlniri;
  - (e) o plângere, la 24 iunie 2013, și informații suplimentare, la 3 iulie 2013 și 31 octombrie 2013, de la un dezvoltator de proiecte în domeniul energiei eoliene;
  - (f) informații despre modificările respective, la 26 iunie 2013 și 27 iunie 2013, de la un alt dezvoltator de proiecte în domeniul energiei eoliene;
  - (g) informații despre modificările respective, la 28 iunie 2013 și 31 octombrie 2013, de la un investitor pe piața română a energiei din surse regenerabile;
  - (h) o plângere, la 16 august 2013, și informații suplimentare, la 10 septembrie 2013, de la un alt dezvoltator în domeniul energiei eoliene;
  - (i) o plângere referitoare la modificările respective, la 20 februarie 2014, de la un alt dezvoltator de proiecte în domeniul energiei din surse regenerabile;
  - (j) o plângere referitoare la modificările respective, la 28 iunie 2014, de la un dezvoltator de proiecte fotovoltaice;
  - (k) informații în care erau exprimate îngrijorări cu privire la modificările respective, la 9 septembrie 2014, 3 octombrie 2014 și 7 noiembrie 2014, de la Asociația Europeană pentru Energie Eoliană, cu care au fost organizate, de asemenea, mai multe întâlniri;
  - (l) informații în care erau exprimate nemulțumiri cu privire la modificările respective, la 10 iulie 2014, 9 februarie 2015, 4 martie 2015, 12 martie 2015 și 12 aprilie 2015, de la doi investitori în domeniul hidroenergiei.
- (4) Comisia a transmis primele 4 plângeri autorităților române la 24 iunie 2013, 10 iulie 2013 și 11 iulie 2014. Comisia a solicitat autorităților române să prezinte

observații cu privire la plângeri și să ofere lămuriri suplimentare. România și-a prezentat observațiile și a furnizat informațiile suplimentare solicitate, la 1 august 2013.

- (5) Plângerile ulterioare nu au fost transmise autorităților române, Comisia observând că majoritatea chestiunilor fuseseră deja abordate în primele plângeri. Atunci când în plângerile sau informațiile transmise de părți terțe au fost ridicate chestiuni noi, autorităților române li s-au solicitat lămuriri în chestiunile respective în cadrul procedurii de notificare.
- (6) Întrucât România a pus deja în aplicare câteva dintre modificările notificate, fără a aștepta decizia Comisiei, Comisia a înregistrat cazul ca procedură de ajutor care nu a fost notificat (2015/NN).

2. DESCRIEREA MĂSURII

2.1. Descrierea schemei aprobate de sprijin prin certificate verzi

- (7) Sistemul român de sprijin pentru energia din surse regenerabile are la bază certificatele verzi pe care statul le acordă în mod gratuit producătorilor de energie electrică din surse regenerabile și obligația impusă furnizorilor de energie electrică de a cumpăra un anumit număr de certificate verzi.
- (8) Temeiul juridic național este Legea 220/2008.
- (9) Numărul de certificate verzi acordate producătorilor de energie electrică din surse regenerabile diferă în funcție de tehnologie. Numărul de certificate verzi pe care furnizorii trebuie să le achiziționeze este calculat de autoritatea de reglementare în domeniul energiei pe baza cotelor stabilite de lege.
- (10) Legea prevede un preț maxim și un preț minim pentru certificatele verzi (55 EUR și, respectiv, 27 EUR, indexate anual). Statul nu cumpără certificatele nevândute. În mod normal, numărul de certificate pe care furnizorii trebuie să le cumpere este corelat cu numărul de certificate emise, însă pot exista situații în care un număr de certificate rămân nevândute (în astfel de situații, producătorii de energie electrică nu sunt compensați în niciun fel).
- (11) Dacă nu își îndeplinește obligația, furnizorul trebuie să plătească o penalitate (de două ori prețul maxim stabilit de lege) pentru fiecare certificat lipsă. Sumele strânse în fondul de penalități nu sunt redistribuite în sistem, ci sunt utilizate pentru acordarea de subvenții către persoanele fizice care instalează sisteme de producere a energiei electrice din surse regenerabile la scară foarte mică, în temeiul regulilor *de minimis*.
- (12) Certificatele verzi se tranzacționează pe piața certificatelor verzi, indiferent de tipul de energie electrică pentru care au fost acordate (și anume, producătorii de energie electrică își vând energia electrică pe piața energiei electrice, la prețul energiei electrice gri, și vând certificatele pe piața certificatelor verzi). Operatorul pieței certificatelor verzi (OPCOM) stabilește prețul de echilibru și numărul de certificate verzi care pot fi tranzacționate pe baza ofertelor de vânzare și a

ofertelor de cumpărare primite, însă fluxurile financiare se produc în mod direct între vânzători și cumpărători (cu alte cuvinte, fluxurile financiare nu trec prin niciun centru de decontare).

- (13) Modul în care funcționează sistemul este ilustrat în figura 1 de mai jos.

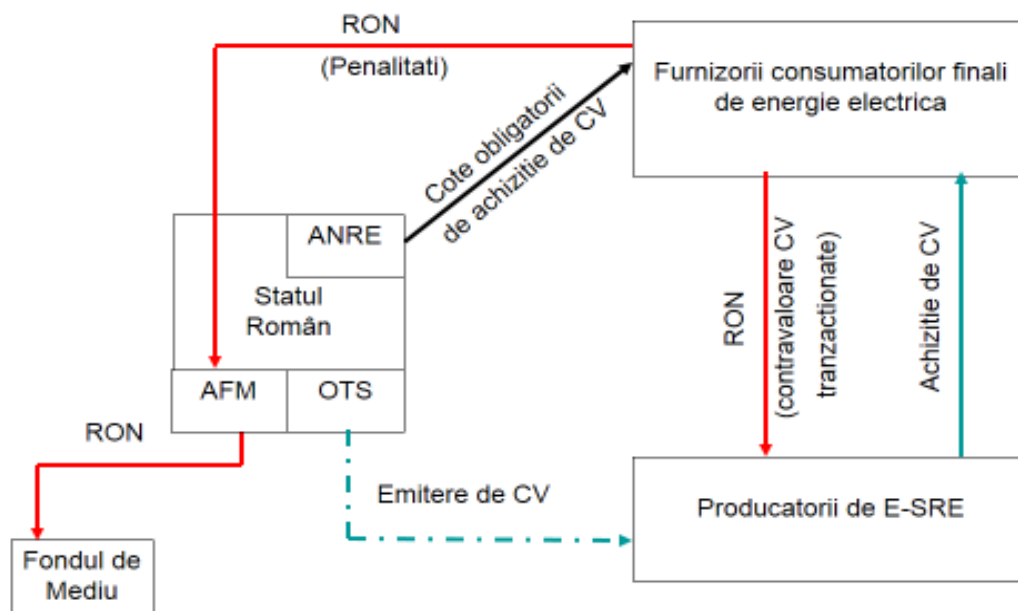

Figura 1: Funcționarea sistemului de certificate verzi²

2.2. Modificările notificate

- (14) Schema a fost aprobată prin Decizia Comisiei în iulie 2011 și a început să fie pusă în aplicare în octombrie 2011.
- (15) România a modificat temeiul juridic al schemei deja în 2011, întrucât OUG 88/2011 conține câteva schimbări față de proiectul înaintat Comisiei spre evaluare (și anume, în cazul proiectelor mari care depășeau pragurile de notificare individuală, beneficiarii puteau primi certificate verzi temporar, timp de 24 de luni, în absența unei decizii a Comisiei privind proiectul; această dispoziție a fost aplicată deja în cel puțin două cazuri).

² ANRE (Autoritatea Națională de Reglementare în domeniul Energiei) este autoritatea de reglementare independentă instituită în temeiul articolului 23 din Directiva 2003/54/CE a Parlamentului European și a Consiliului din 26 iunie 2003 privind normele comune pentru piața internă de energie electrică și de abrogare a Directivei 96/92/CE (JO L 176, 15.7.2003, p. 37). AFM (Administrația Fondului pentru Mediu) este entitatea care colectează penalitățile.

- (16) OUG 88/2011 a fost aprobată cu modificări prin Legea 134/2012. Cu această ocazie, schemei de sprijin aprobate i s-au adus noi modificări.
- (17) În iunie 2013, Guvernul a adoptat OUG 57/2013. Această ordonanță a adus noi modificări schemei de sprijin aprobate și a intrat în vigoare la 1 iulie 2013. De fapt, ordonanța a anulat multe dintre schimbările introduse în 2012 (realiniind, în unele cazuri, temeiul juridic național cu decizia Comisiei de aprobare a schemei). Tot în iunie 2013, Guvernul a adoptat OUG 79/2013 prin care se restricționa utilizarea terenurilor agricole pentru centrale electrice fotovoltaice.
- (18) În 2014, Parlamentul a adoptat Legea 23/2014 pentru aprobarea OUG 57/2013. Legea introducea câteva modificări noi (majoritatea acestora anulau modificări introduse anterior și apropiau mai mult temeiul juridic național de Decizia Comisiei de aprobare a schemei).
- (19) Prin Hotărârea Guvernului 994/2013, numărul de certificate verzi a fost redus pentru anumite tehnologii (centrale hidroelectrice noi, centrale electrice eoliene, centrale electrice solare), în cazul beneficiarilor noi. România a informat Comisia cu privire la hotărârea menționată în cursul contactelor din etapa de prenotificare. Autoritățile române au explicat că 2012 a fost primul an plin în care s-a aplicat schema. În raportul său de monitorizare publicat în 2013, ANRE a propus anumite adaptări, dat fiind că în cazul mai multor tehnologii fusese identificat un risc de supracompensare. Adaptările respective au fost acceptate de Guvern, incluse în Hotărârea Guvernului 994/2013 și puse în aplicare începând cu 1 ianuarie 2014. Întrucât hotărârea nu făcea decât să pună în aplicare mecanismul de adaptare aprobat de Comisie pentru schema de sprijin (a se vedea punctele 37 și 69-70, precum și nota de subsol 20 din Decizia Comisiei), aceasta este acoperită de Decizia Comisiei. Rezultă că nu este necesar să fie notificată și că nu este inclusă în domeniul de aplicare al actualei decizii.
- (20) Prin Ordinul nr. 49/2014 al Președintelui ANRE a fost aprobată o nouă metodologie de stabilire a cotei anuale de achiziție a certificatelor verzi. Această metodologie a fost din nou modificată prin Ordinul ANRE nr. 144/2014.
- (21) Prin Hotărârea Guvernului 495/2014 a fost instituită o schemă de ajutor pentru marii consumatori de energie. Schema în chestiune a fost notificată separat și aprobată de Comisie în cazul SA.39042 – Schemă de ajutor de stat privind exceptarea parțială a consumatorilor industriali electro-intensivi de la plata certificatelor verzi aferente cotei obligatorii, conform Legii nr. 220/2008, cu modificările și completările ulterioare. Modificarea menționată nu intră, prin urmare, în domeniul de aplicare al prezentei decizii.
- (22) Autoritățile române au furnizat un tabel în care au inclus toate modificările aduse legii începând cu 2011 și în care precizează, pentru fiecare modificare, dacă modificarea respectivă afectează, în opinia lor, schema. În viziunea autorităților române, anumite modificări pot fi considerate, în mod clar, modificări administrative. În ceea ce privește restul modificărilor introduse în 2013, România a considerat că este necesar să fie notificate, întrucât ele consolidează criteriile pentru acordarea sprijinului. Modificările în chestiune se referă la:

- amânarea temporară, până în 2017-2018, a tranzacționării unei părți din certificatele verzi acordate pentru anumite tehnologii (centrale electrice eoliene – un certificat din două; centrale electrice solare – două certificate din șase; centrale hidroelectrice noi – un certificat din trei). Această modificare vizează numai beneficiarii care au intrat în sistem înainte de 31 decembrie 2013. În ceea ce privește beneficiarii în cazul cărora sprijinul este redus ca urmare a deducerii ajutorului pentru investiții pe care l-au primit, amânarea nu se aplică dacă ea ar determina reducerea nivelului de sprijin la mai puțin de un certificat pe MWh;
- limitarea activității de acreditare a producătorilor de energie electrică la nivelul anual stabilit de Guvern pe baza unui program național conceput pentru atingerea obiectivelor 2020. Producătorii mici cu puteri instalate de cel mult 1 MW pe centrală sau 2 MW pe centrală în cazul cogenerării de înaltă eficiență din biomasă sunt exceptați și pot încheia contracte bilaterale cu furnizori³;
- introducerea posibilității ca operatorii de rețea să solicite garanții financiare în vederea racordării la rețea;
- tranzacțiile de pe piața centralizată (OPCOM) permise numai producătorilor de energie electrică din surse regenerabile și furnizorilor obligați să le achiziționeze (prin eliminarea intermediarilor și a tranzacțiilor bilaterale);
- neacordarea de sprijin centralelor electrice fotovoltaice care sunt instalate pe terenuri utilizate în agricultură la sfârșitul anului 2013;
- neacordarea de sprijin pentru energia electrică livrată în rețea în plus față de cantitățile orare transmise de producători Operatorului de Transport și de Sistem (OTS);
- revizuirea anuală a cotelor de energie electrică produsă din surse regenerabile de energie (E-SRE) (prevăzute inițial în Legea 220/2008). Cotele anuale sunt stabilite și aprobate de Guvern la propunerea ANRE;
- termenul de valabilitate a certificatelor verzi a fost redus de la 16 luni la 12 luni.

(23) O serie de alte modificări au fost introduse, dar anulate ulterior, fără a fi fost puse în aplicare, cum ar fi:

- modificări referitoare la mecanismul de adaptare (inițial, în concordanță cu Decizia Comisiei, legislația națională prevedea o monitorizare anuală și, dacă era necesar, efectuarea unor adaptări începând cu data de 1 ianuarie a anului următor). Prin Legea 134/2012, România a hotărât că prima adaptare nu poate avea loc înainte de 2014, în cazul centralelor electrice solare, și 2015, în cazul celorlalte tehnologii. În 2013, România a

---

³ Această modificare a fost însă anulat prin Legea 23/2014.

introdus monitorizarea pe perioade de 6 luni și efectuarea de adaptări în termen de 90 de zile;

- crearea unui fond de garantare care urma să achiziționeze certificatele rămase nevândute pe piață. În paralel a fost prevăzută o obligație trimestrială pentru furnizori, în vederea asigurării unor venituri constante de-a lungul anului pentru beneficiari. Pentru certificatele lipsă, furnizorii care nu își îndeplineau obligația trimestrială urmau să achite, în fondul de garantare, prețul maxim al certificatelor verzi;
- cantitatea de energie electrică pentru care se poate acorda sprijin va fi reglementată pe baza unor contracte ferme încheiate cu fiecare producător acreditat.

(24) Alte modificări au fost introduse, dar nu intră în domeniul de aplicare al prezentei decizii, și anume:

- exceptarea consumatorilor electro-intensivi (aprobată la 15 octombrie 2014 în cazul SA.39042);
- posibilitatea ca energia electrică produsă din surse regenerabile să fie tranzacționată și pe baza contractelor reglementate;
- sprijin sporit pentru biomasa obținută din reziduuri (această modificare nu se aplică).

(25) Autoritățile române au confirmat că funcționarea schemei este în continuare cea descrisă în secțiunea 2.1. de mai sus și că ea nu este influențată de modificările notificate. Modificările au efect numai asupra valorii și a intensității sprijinului pentru anumiți beneficiari.

2.3. Impactul modificărilor notificate asupra schemei aprobate

(26) În principal, modificările aduse schemei de sprijin aprobate înăspresc criteriile de acordare a sprijinului și pot avea ca efect reducerea sprijinului pentru producătorii de energie electrică din surse regenerabile de energie. O parte din certificatele verzi acordate beneficiarilor pentru anumite tehnologii (centrale hidroelectrice noi, centrale electrice eoliene și centrale electrice solare) sunt amânate și nu pot fi tranzacționate înainte de aprilie 2017 pentru centrale hidroelectrice noi și centrale electrice solare, și, respectiv, până în 2018 pentru centrale electrice eoliene. Ar putea fi amânate astfel anumite fluxuri de venituri pentru beneficiari, ceea ce are un efect negativ asupra profitabilității acestora. În plus, nu se mai acordă certificate verzi pentru energia electrică livrată în rețea în plus față de cantitățile orare transmise de producători către OTS, ceea ce ar putea determina, de asemenea, reducerea veniturilor beneficiarilor, în special în cazul tehnologiilor intermitente, cum ar fi tehnologiile eoliene și solare. Pe de altă parte a fost redusă cota de achiziție pentru furnizorii de energie electrică (de la 15 % la 11,1 % pentru 2014; pentru 2015, cota a fost fixată la 11,9 %, în locul cotei inițiale de 16 % stabilite prin Legea 220/2008), ceea ce creează o reducere a cererii de

certIFICATE de verzi, care ar putea avea ca rezultat scăderea prețului certificatelor verzi și favorizarea unei situații în care mai multe certificate verzi vor rămâne nevândute ca urmare a unei cereri insuficiente.

- (27) Modificările nu introduc noi categorii de beneficiari și nu elimină nicio categorie existentă de beneficiari.
- (28) Durata schemei rămâne neschimbată, schema urmând să expire la 31 decembrie 2016. Producția de energie electrică din surse regenerabile a depășit prognozele autorităților române (atingând 3 000 MW de capacități noi instalate în perioada 2011-2013) și a determinat acordarea unor sume mai mari în primii ani, precum și o creștere cu 400 % a bugetului pentru perioada respectivă. Cu toate acestea, modificările introduse vizează reducerea sprijinului pe MWh și, astfel, reducerea bugetului. Efectul general asupra bugetului este o reducere de la 19,5 miliarde EUR (estimare inițială) la 17,4 miliarde EUR.
- (29) Pentru majoritatea tipurilor de tehnologii, modificările vor avea un efect negativ asupra ratelor interne de rentabilitate ale beneficiarilor, astfel cum se ilustrează în tabelul de mai jos.

Tabelul 1 – Estimarea ratelor interne de rentabilitate în urma modificărilor

Capacități instalate pe tipuri de tehnologii	RIR inițială	RIR estimată (notificare din martie 2014)	RIR actualizată (noiembrie 2014)
Vânt – echipamente noi (MW)	10,9 %	8,6 %	8,6 %
Vânt – echipamente refoșosite (MW)	9,9 %	10,2 %	10,1 %
Hidro – echipamente noi (MW)	10,2 %	7,4 %	7,4 %
Hidro – echipamente retehnologizate (MW)	10,3 %	7,6 %	7,5 %
Hidro – echipamente vechi (MW)	2,1 %	2,1 %	2,1 %
Biomasă Cogenerare (MW)	10,5 %	7,5 %	7,5 %
Biomasă din tehnologii bazate pe fermentarea deșeurilor și nămolurilor rezultate din apele uzate (MW)	11,8 %	5,5 %	5,4 %
Biomasă (MW)	10,6 %	7,2 %	7,2 %
Biomasă rezultată din culturi energetice (MW)	11,3 %	8,0 %	8,0 %
Solar (MW)	11,6 %	8,3 %	8,3 %

Sursa: autoritățile române (informații transmise în noiembrie 2014)

2.4. Angajamente

- (30) Schema de sprijin este finanțată de o taxă *de facto* achitată de consumatorii finali pentru electricitatea consumată. Furnizorii de energie electrică sunt obligați să achiziționeze certificate verzi. Prin lege, aceștia sunt obligați apoi să transfere în totalitate costul certificatelor verzi consumatorului final. Legislația națională stabilește în detaliu modul în care acest cost este transferat consumatorului final, prevăzând și o formulă pe baza căreia este calculată taxa pe care fiecare consumator final trebuie să o achite pentru fiecare MWh de electricitate consumat. Această taxă figurează ca o sumă separată pe factura de energie electrică a consumatorului final.

- (31) În vederea asigurării conformității cu articolele 30 și 110 din Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene (TFUE), România a transmis un angajament de a deschide schema de sprijin pentru producătorii de energie electrică din surse regenerabile din alte state membre și de a oferi sprijin producătorilor respectivi pentru energia electrică importată și consumată în România.
- (32) În ianuarie 2015, Guvernul României a adoptat Memorandumul cu privire la deschiderea schemei de sprijin pentru producerea energiei electrice din surse regenerabile de energie către importurile de energie electrică din surse regenerabile provenite din alte state membre. Prin acest Memorandum, Guvernul României a aprobat transmiterea către Comisia Europeană a unui angajament guvernamental privind deschiderea schemei de promovare a producerii energiei din surse regenerabile de energie prin certificate verzi către producătorii din alte state membre ale Uniunii Europene, precum și adoptarea unor măsuri care să interzică acordarea ajutorului de stat în cazul vânzării de energie electrică la prețuri negative, necesare pentru ca sistemul de promovare prin certificate verzi să nu se aplice pentru energia electrică produsă din surse regenerabile de energie și vândută la prețuri negative.
- (33) Termenii exacti ai angajamentului asumat de autoritățile române cu privire la chestiunile menționate mai sus sunt următoarele:
- producătorii de energie electrică din surse regenerabile de energie din alte state membre vor avea dreptul de a fi acreditați de către ANRE, la cerere, în calitate de beneficiari ai schemei de sprijin, în aceleași condiții cu cele prevăzute de cadrul legislativ național pentru producătorii autohtoni și în baza prevederilor acordurilor de reciprocitate încheiate în prealabil cu statele membre respective. În consecință, acești producători vor îndeplini condițiile de acreditare și vor prezenta documentația de acreditare în mod similar cu producătorii din România;
  - la stabilirea nivelului de sprijin în procedura de acreditare se va ține cont de regulile privind cumulul de ajutoare pentru evitarea supracompensării. Producătorii din alte state membre vor avea obligația de a prezenta informații în acest sens; producătorii din alte state membre acreditați pentru a beneficia de sistemul de sprijin din România vor primi certificate verzi emise de OTS (Transelectrica SA), pentru energia electrică produsă din surse regenerabile, exportată și consumată în România, în baza dovezilor care atestă originea acesteia din surse regenerabile;
  - producătorii din alte state membre care primesc certificate verzi în România vor avea dreptul de a tranzacționa aceste certificate pe piețele centralizate din România, în aceleași condiții cu cele prevăzute de cadrul legislativ național pentru producătorii autohtoni;
  - sistemul de promovare prin certificate verzi se aplică pentru o cantitate anuală de energie electrică din surse regenerabile importată, stabilită la nivelul volumului importurilor totale de energie electrică ale României din anul 2013.

- (34) Prin același memorandum, Guvernul României a aprobat angajamentul privind luarea măsurilor necesare pentru ca sistemul de promovare prin certificate verzi să nu se aplice pentru energia electrică din surse regenerabile care este vândută la prețuri negative.
- (35) În vederea îndeplinirii angajamentelor asumate în memorandum, Guvernul a împuternicit Ministerul Energiei, Întreprinderilor Mici și Mijlocii și Mediului de Afaceri, în consultare cu ANRE, să inițieze și să promoveze un proiect de act normativ prin care să se asigure respectarea angajamentelor menționate mai sus.

2.5. Informațiile transmise de părți terțe

- (36) Toate părțile terțe care au transmis Comisiei plângeri și informații cu privire la modificările notificate cu privire la schema de sprijin prin certificate verzi din România sunt beneficiari ai schemei sau asociații de beneficiari ai schemei. Principala îngrijorare pe care și-au exprimat-o aceste părți terțe este că autoritățile române au modificat schema de sprijin aprobată de Comisie într-un mod care are un efect negativ asupra lor. Acestea și-au efectuat investițiile pe baza schemei de sprijin aprobate, iar modificările introduse de curând de către autoritățile române schimbă nu doar regulile pe baza cărora este acordat ajutorul pentru noii beneficiari, ci și pe cele valabile pentru beneficiarii existenți.
- (37) Majoritatea acestor părți terțe au informat Comisia că România a modificat schema de sprijin aprobată și că pune în aplicare modificările respective fără aprobare din partea Comisiei.
- (38) Majoritatea părților terțe s-au plâns că România a introdus și a pus în aplicare modificări într-un mod discriminatoriu, care afectează într-o mai mare măsură anumite tehnologii (centrale electrice eoliene, centrale electrice solare și centrale hidroelectrice noi) sau anumite categorii de beneficiari (cei care au primit și ajutoare pentru investiții, de exemplu). Acestea s-au plâns că România nu ține seama de contribuția semnificativă pe care au avut-o aceste tehnologii în atingerea obiectivelor intermediare în materie de energie din surse regenerabile, și nici de situația specifică a beneficiarilor care au primit și ajutoare pentru investiții. S-a susținut că prin reducerea/amânarea unui anumit număr de certificate verzi, impactul absolut a fost mult mai dur în cazul beneficiarilor pentru care nivelul de sprijin a fost redus deja ca urmare a regulilor privind cumulul de ajutoare.
- (39) În multe dintre observațiile primite s-a făcut referire la efectul negativ al reducerii cotei de achiziție, care se adaugă la amânarea unui anumit număr de certificate verzi de la tranzacționare. Numeroase părți terțe sunt de părere că multe certificate vor rămâne nevândute ca urmare a acestor modificări. Unul dintre reclamânți a susținut că nu mai puțin de 4 milioane de certificate verzi, reprezentând 40 % din totalul certificatelor verzi emise în 2014, vor rămâne nevândute și că situația nu va face decât să se înrăutățească în următorii ani. Se estimează că acest fapt va avea un puternic impact negativ asupra profitabilității beneficiarilor, determinând scăderi drastice ale profiturilor și ale ratelor de rentabilitate. Numeroși reclamânți au transmis propriile lor estimări privind

reducerea profiturilor. Unele părți terțe au afirmat că se așteaptă să sufere pierderi sau chiar să dea faliment, deși au investit într-un proiect care inițial era viabil și capabil să genereze o rată de rentabilitate în intervalul menționat în Decizia Comisiei.

- (40) Numeroase observații s-au referit la efectul negativ al nepunerii în aplicare și al anulării fondului de garantare.
- (41) Unele observații pun sub semnul întrebării sustenabilitatea strategiei României de promovare a surselor regenerabile de energie, precum și capacitatea României de a-și atinge obiectivele pentru 2020 în domeniul surselor regenerabile de energie.
- (42) Unele părți terțe au susținut că autoritățile române au încălcat diverse articole ale tratatului (articolul 49 referitor la dreptul de stabilire, articolul 63 referitor la libera circulație a capitalurilor), Directiva privind energia din surse regenerabile⁴ și diverse principii generale ale dreptului UE (încălcarea încrederii legitime, încălcarea principiului de nediscriminare, încălcarea dreptului de proprietate).

3. EVALUAREA MĂSURII

3.1. Existența ajutorului

- (43) Ajutorul de stat este definit în articolul 107 alineatul (1) din TFUE ca orice ajutor acordat de un stat membru sau prin intermediul resurselor de stat, sub orice formă, care denaturează sau amenință să denatureze concurența prin favorizarea anumitor întreprinderi sau a producerii anumitor bunuri, în măsura în care acestea afectează schimburile comerciale dintre statele membre.
- (44) Întrucât jurisprudența instanțelor Uniunii nu era definitivă în acest aspect și având în deciziile adoptate anterior de Comisie în cazuri de sisteme de sprijin prin certificate, în decizia sa din 2011 Comisia nu a concluzionat că exista un ajutor de stat, ci a decis, pur și simplu, să nu ridice obiecțiuni cu privire la măsură, deoarece se constatare că aceasta era compatibilă cu piața internă.
- (45) Cu privire la sistemul de sprijin prin certificate verzi, astfel cum a fost modificat, Comisia precizează următoarele: statul acordă în mod gratuit certificate verzi producătorilor de energie electrică din surse regenerabile de energie. În același timp, statul creează o piață pe care producătorii respectivi să își vândă certificatele. Producătorii de energie electrică din surse regenerabile de energie primesc un avantaj, deoarece obțin în mod gratuit certificate verzi pe care pot să le vândă pe piața certificatelor verzi, realizând venituri suplimentare. Sprijinul este menit să favorizeze producerea de energie electrică din surse regenerabile de energie, în comparație cu energia electrică produsă din alte surse, și, astfel, ar putea să denatureze concurența dintre producătorii de energie electrică. Energia electrică face obiectul unor ample schimburi comerciale între statele membre.

---

⁴ Directiva 2009/28/CE a Parlamentului European și a Consiliului din 23 aprilie 2009 privind promovarea utilizării energiei din surse regenerabile, de modificare și ulterior de abrogare a Directivelor 2001/77/CE și 2003/30/CE (Directiva privind SRE) (JO L 140, 5.6.2009).

Prin urmare, este probabil ca sprijinul să afecteze schimburile comerciale dintre statele membre.

- (46) Singurul aspect care necesită clarificare este deci prezența resurselor de stat. Dată fiind evoluția jurisprudenței de la adoptarea Deciziei Comisiei din 2011, este necesar ca prezența resurselor de stat să fie reevaluată în actul de față. În acest context, Comisia constată că evaluarea existenței unor resurse de stat în sistemul de certificate verzi din România poate lua o dublă dimensiune: acordarea de certificate verzi către producătorii de energie din surse regenerabile și finanțarea sistemului de sprijin sau a prețului obținut de producători după vânzarea certificatelor verzi. Fiecare dintre aceste două elemente ar putea conduce Comisia la concluzia că sunt implicate resurse de stat.

3.1.1. Acordarea de certificate verzi

- (47) Sistemul de sprijin prin certificate verzi din România funcționează după principiul că statul acordă în mod gratuit certificate beneficiarilor (producătorilor de energie electrică din surse regenerabile). Statul a creat, de asemenea, o piață pentru aceste certificate, impunând furnizorilor de energie electrică o obligație (cotă) de achiziție. Statul stabilește în detaliu cum este organizată piața, cine poate participa la ea și cum sunt organizate fluxurile financiare. În plus, statul impune furnizorilor modul în care costurile aferente certificatelor verzi vor fi transferate consumatorilor finali.
- (48) În primul rând, acordând în mod gratuit certificate verzi producătorilor de energie electrică din surse regenerabile, statul le oferă de fapt acestora, în mod gratuit, bunuri imateriale. În al doilea rând, certificatele verzi pot fi tranzacționate pe o piață specifică, iar, prin vânzarea acestora, producătorii de energie electrică din surse regenerabile realizează venituri.
- (49) Într-o hotărâre⁵ din 8 septembrie 2011, ulterioară Deciziei Comisiei din 2011, Curtea de Justiție a observat că drepturile de emisii de NOx erau negociabile⁶, statul (i) autorizând vânzarea drepturilor respective și (ii) permițând întreprinderilor care au emis în exces NOx să cumpere drepturile de emisie care le lipsesc de la alte întreprinderi. În acest mod se creează o piață pentru astfel de drepturi. Făcând ca aceste drepturi de emisie să fie negociabile, statul le conferea o valoare pe piață.
- (50) În cazul schemei certificatelor verzi din România, piața este creată de principiile sistemului de sprijin în sine, și anume statul le impune furnizorilor de energie electrică obligația ca, la sfârșitul perioadei de raportare, să prezinte Autorității Naționale de Reglementare în domeniul Energiei (ANRE) un anumit număr de certificate verzi. Ca și în cazul NOx, sistemul creează, fără o contraprestație concretă oferită statului, certificate care, datorită caracterului lor negociabil, au o valoare economică.
- (51) Curtea de Justiție a mai constatat⁷ că drepturile de emisie aveau natura de bunuri imateriale oferite în mod gratuit de stat anumitor întreprinderi. Conferind

⁵ C-279/08 P – Comisia/Țările de Jos, ECLI:EU:C:2011:551.

⁶ C-279/08 P – Comisia/Țările de Jos, ECLI:EU:C:2011:551, punctul 88.

⁷ C-279/08 P – Comisia/Țările de Jos, ECLI:EU:C:2011:551, punctul 107.

drepturilor de emisie natura de bunuri imateriale negociabile și punând aceste bunuri imateriale în mod gratuit la dispoziția întreprinderilor vizate, statul renunță la resurse publice.

- (52) Comisia consideră că același raționament poate fi aplicat și în cazul sistemului de certificate verzi din România. Statul a creat bunuri imateriale negociabile sub formă de certificate verzi și le-a pus la dispoziția producătorilor de energie electrică din surse regenerabile de energie. În plus, statul a conferit acestor bunuri o valoare economică, prin crearea unei veritabile piețe a certificatelor verzi în care cererea provine din cota impusă furnizorilor de energie electrică. În loc să le vândă sau să le scoată la licitație, statul alocă certificatele verzi în mod gratuit, renunțând astfel la resurse publice.
- (53) Comisia consideră că elementul de mai sus este, el singur, suficient pentru a se trage concluzia că sistemul de certificate verzi din România implică ajutoare de stat.

3.1.2. *Finanțarea sistemului de certificate verzi*

- (54) În ceea ce privește finanțarea sistemului de certificate verzi și veniturile realizate de producătorii de energie din surse regenerabile în urma vânzării certificatelor verzi, Comisia observă că fluxurile financiare de pe piața certificatelor verzi se află constant sub controlul statului, chiar dacă au loc între părți private (producători de energie electrică din surse regenerabile de energie – furnizori de energie electrică – consumatori finali).
- (55) De fapt, noțiunea de „intervenție prin intermediul resurselor de stat” vizează includerea, pe lângă avantajele care sunt acordate direct de stat, a „celor acordate prin intermediul unui organism public sau privat desemnat sau înființat de acest stat în vederea gestionării ajutorului”⁸. În acest sens, articolul 107 alineatul (1) din TFUE cuprinde toate mijloacele pecuniare pe care autoritățile publice le pot utiliza în mod efectiv pentru a susține anumite întreprinderi, fără a fi relevant dacă aceste mijloace aparțin sau nu aparțin în mod permanent patrimoniului statului⁹.
- (56) Certificatele verzi și, astfel, veniturile obținute de producătorii de energie electrică din surse regenerabile de energie sunt, în cele din urmă, finanțate de consumatorii finali. Cu toate acestea, simplul fapt că avantajul nu este finanțat direct de la bugetul de stat nu este suficient pentru a se exclude posibilitatea implicării resurselor de stat¹⁰. Din jurisprudența Curții rezultă că nu este necesar

---

⁸ Hotărârea pronunțată în cauza Steinike și Weinlig/Germania, 76/78, EU:C:1977:52, punctul 21; hotărârea pronunțată în cauza PreussenElektra, C-379/98, EU:C:2001:160, punctul 58; hotărârea pronunțată în cauza Doux Elevage și Cooperative agricole UKL-ARREE, C-677/11, EU:C:2013:348, punctul 26; cauza Vent de Colère, C-262/12, EU:C:2013:851, punctul 20; cauzele conexe Sloman Neptune, C-72/91, C-73/91, EU:C:1993:97, punctul 19.

⁹ Hotărârea pronunțată în cauza Doux Elevage, EU:C:2013:348,, punctul 34, hotărârea din 27 septembrie 2012, Franța/Comisia, T-139/09, EU:T:2012:496, punctul 36, cauza Vent de Colère, C-262/12, EU:C:2013:851, punctul 21.

¹⁰ Hotărârea din 12 decembrie 1996, Air France/Comisia, T-358/94, EU:T:1996:194, punctele 63-65.

să se stabilească în fiecare caz că a existat un transfer de fonduri de la buget sau de la o entitate publică¹¹.

- (57) Criteriul pertinent pentru aprecierea existenței unor resurse publice, indiferent de originea lor inițială, este cel al gradului de intervenție a autorității publice în definirea măsurilor în cauză și a modalităților de finanțare a acestora¹². Astfel, simplul fapt că un sistem de subvenții în favoarea anumitor operatori economici dintr-un sector determinat este finanțat, în tot sau în parte, prin contribuții impuse de către autoritatea publică și încasate de la anumiți operatori economici nu este suficient pentru a înlătura în privința acestui sistem caracterul de ajutor acordat de stat¹³. De asemenea, faptul că resursele nu sunt, în niciun moment, proprietatea statului nu împiedică resursele respective să fie resurse de stat, dacă ele se află sub controlul statului¹⁴, în special atunci când ajutorul este acordat de organisme publice sau private desemnate sau înființate de stat¹⁵. Curtea a stabilit prezența resurselor de stat în cazul fondurilor alimentate prin contribuții obligatorii impuse prin legislația statului și administrate și repartizate în conformitate cu dispozițiile respectivei legislații¹⁶.
- (58) Acest lucru a fost confirmat de Curte în cauza Vent de Colère¹⁷, în care Curtea a pronunțat, de asemenea, că un mecanism de compensare integrală a supracosturilor impuse unor întreprinderi ca urmare a unei obligații de achiziționare a electricității de origine eoliană la un preț superior prețului de piață, a cărui finanțare este suportată de toți consumatorii finali de energie electrică de pe teritoriul național, constituie o intervenție prin intermediul resurselor de stat.
- (59) Prin prisma acestor principii, Comisia a examinat dacă finanțarea certificatelor verzi și veniturile realizate din vânzarea acestora de către producătorii de energie electrică din surse regenerabile de energie implică resurse de stat.
- (60) Comisia a observat că statul a stabilit o componentă specială pe factura de energie electrică, în vederea finanțării cotei obligatorii de achiziție a certificatelor verzi. Cu alte cuvinte, această componentă a facturii servește la finanțarea sprijinului acordat, în temeiul Legii 220/2008, pentru producerea de energie electrică din surse regenerabile de energie. În plus, Comisia observă că statul le-a încredințat furnizorilor de energie electrică sarcina ca, pe de o parte, să cumpere un număr prestabilit de certificate verzi de la producători și, pe de altă parte, să transfere clienților costurile respective.
- (61) De asemenea, statul a stabilit reguli detaliate pentru determinarea cotei de certificate verzi și pentru calcularea componentei de pe factură. Metodologia

---

¹¹ Doux Elevage, EU:C:2013:348, punctul 34, Franța/Comisia, EU:T:2012:496, punctul 36; hotărârea pronunțată în cauza Bouygues Telecom/Comisia, C-399/10 P și C-401/10 P, EU:C:2013:175, punctul 100; Vent de Colère, C-262/12, EU:C:2013:851, punctul 19.

¹² Franța/Comisia, EU:T:2012:496, punctele 63 și 64.

¹³ Franța/Comisia, EU:T:2012:496, punctul 61.

¹⁴ Hotărârea din 12 decembrie 1996, Compagnie nationale Air France/Comisia, T-358/94, EU:T:1996:194, punctele 65-67. Franța/Comisia, C-482/99, EU:C:2002:294, punctul 37; Doux Elevage SNC, EU:C:2013:348, punctul 35.

¹⁵ Sloman Neptun, EU:C:1993:97, punctul 19.

¹⁶ Hotărârea pronunțată în cauza Italia/Comisia, 173/73, EU:C:1974:71, punctul 16. Hotărârea pronunțată în cauza Essent, C-206/06, EU:C:2008:413, punctul 66.

¹⁷ Vent de Colère, EU:C:2013:851.

exactă pentru calcularea componentei de pe factură este prevăzută în dispozițiile de punere în aplicare. Nivelul componentei de pe factură rezultă automat din metodologia stabilită de Legea 134/2012, astfel cum a fost modificată de Legea 23/2014 și de dispozițiile de punere în aplicare a acesteia.

- (62) Întrucât componenta de pe factură dintr-un anumit an este calculată pe bază de previziuni, România a instituit și un mecanism de corecție, prin care deficitele sau excedentele sunt corectate în anul următor. Se asigură astfel că furnizorii de energie electrică nu trebuie să suporte nici o povară financiară pentru obligația de achiziționare, dar și că aceștia nu pot strânge, prin intermediul componentei speciale de pe factură, fonduri care să servească altor scopuri în afara sprijinului pentru producerea de energie din surse regenerabile, așa cum a hotărât statul.
- (63) Legislația națională impune furnizorilor de energie electrică să includă costul certificatelor verzi în facturile trimise consumatorilor, într-o rubrică separată de costul energiei, indicând temeiul juridic, și să calculeze costul respectiv prin înmulțirea cotei anuale impuse de autoritatea de reglementare în domeniul energiei cu cantitatea de energie furnizată și cu prețul mediului al certificatelor verzi achiziționate. Comisia observă că toți consumatorii de energie electrică au obligația de a plăti componenta de pe factură furnizorilor lor de energie electrică pentru fiecare kWh de electricitate consumată.
- (64) Având în vedere elementele de mai sus, Comisia consideră că furnizorii de energie electrică administrează costul certificatelor verzi și că statul le-a încredințat această sarcină specifică și toate operațiunile aferente. Comisia observă, de asemenea, că statul monitorizează modul în care furnizorii de energie electrică administrează costul certificatelor verzi.
- (65) Rezultă din cele de mai sus că schema certificatelor verzi și finanțarea acesteia implică resurse de stat. Comisia observă, în special, că statul poate să controleze, să direcționeze și să influențeze administrarea certificatelor verzi și finanțarea acestora. Statul a stabilit cui îi este acordat avantajul, criteriile de eligibilitate și nivelul de sprijin, dar a determinat și resursele financiare pentru acoperirea costului sprijinului.
- (66) Având în vedere cele de mai sus, Comisia concluzionează că sistemul de sprijin prin certificate verzi din România constituie ajutor în înțelesul articolului 107 din TFUE.

3.2. Legalitatea ajutorului

- (67) România a adus modificări sistemului de sprijin prin certificate verzi pentru producătorii de energie electrică din surse regenerabile de energie. Unele dintre aceste modificări afectează evaluarea de compatibilitate a schemei de sprijin, dat fiind că afectează valoarea ajutorului și intensitatea ajutorului. România a pus deja în aplicare câteva dintre aceste modificări.
- (68) Comisia regretă faptul că România a pus în aplicare măsura de ajutor, cu încălcarea articolului 108 alineatul (3) din TFUE.

3.3. Compatibilitatea măsurii de ajutor

- (69) Comisia observă că schema notificată are scopul de a promova producerea de energie electrică din surse regenerabile. În consecință, schema notificată intră în domeniul de aplicare al Orientărilor privind ajutoarele de stat pentru protecția mediului și energie pentru perioada 2014-2020 („EEAG”). Comisia a evaluat, prin urmare, măsurile notificate pe baza dispozițiilor generale privind compatibilitatea din EEAG (prezentate în secțiunea 3.2. din EEAG) și a criteriilor specifice de compatibilitate pentru ajutoarele de exploatare acordate pentru producția de energie electrică din surse regenerabile (secțiunea 3.3.2.1. din EEAG).
- (70) În concordanță cu punctul 248 din EEAG, ajutoarele ilegale în domeniul mediului sau al energiei vor fi evaluate în conformitate cu regulile în vigoare la data acordării ajutorului. Prin urmare, Comisia a evaluat compatibilitatea ajutoarelor acordate până la 1 iulie 2014 pe baza dispozițiilor Orientărilor comunitare privind ajutorul de stat pentru protecția mediului din 2008 („EAG”), iar compatibilitatea ajutoarelor acordate după 1 iulie 2014, pe baza dispozițiilor EEAG.
- (71) Toate chestiunile relevante pentru evaluarea ajutorului de stat care au fost ridicate de către reclamant și care au fost expuse în observațiile primite de la diverse părți terțe sunt abordate în prezenta secțiune.

3.3.1. Compatibilitatea măsurii de ajutor cu EAG

- (72) Dat fiind că măsura notificată se referă la ajutoare de exploatare pentru energie electrică produsă din surse regenerabile de energie și luând în considerare structura sa bazată pe piață, se aplică condițiile de compatibilitate stabilite la punctul 110 (Opțiunea 2 pentru ajutoarele de exploatare acordate surselor regenerabile de energie) din EAG.
- (73) În decizia sa din 2011, Comisia a concluzionat că sistemul de sprijin prin certificate verzi din România este compatibil cu piața internă. Modificările aduse schemei nu schimbă această concluzie. De fapt, se poate considera că modificările consolidează criteriile pentru acordarea ajutorului. Efectul acestora constă într-o reducere a valorii ajutorului și a intensității ajutorului. Modificările determină o scădere a ratei de rentabilitate a beneficiarilor și, astfel, o scădere și mai mare a riscului de supracompensare.
- (74) Comisia observă că a primit numeroase observații referitoare la modificările notificate de la un număr mare de părți terțe care sunt beneficiari ai schemei. Deși majoritatea părților terțe au susținut că România a acordat ajutoare în mod ilegal, niciuna dintre acestea nu adus vreo dovadă că ajutoarele acordate de România ar putea fi incompatibile cu piața internă.
- (75) De asemenea, unele părți terțe s-au plâns de anularea unor elemente pozitive anterioare ale schemei, cum ar fi fondul de garantare. Comisia observă că fondul de garantare nu făcea partea din schema de sprijin aprobată. Multe dintre modificările introduse de România în 2013 și 2014 aveau, în realitate, scopul de a realinia schema cu Decizia Comisiei, anulând modificări care fuseseră introduse

în 2012. Prin urmare, prin anularea unor modificări introduse anterior, schema de sprijin aprobată nu este schimbată, ci de fapt adusă mai aproape de forma în care a fost aprobată, reducându-se astfel numărul efectiv de modificări ale schemei.

- (76) Unele părți terțe au susținut că recente modificări aduse de România schemei de sprijin au stat la baza situației actuale în care prețul certificatelor verzi se află la nivelul său minim stabilit de lege și în care anumite certificate verzi vor rămâne nevândute. Potrivit unor părți terțe, această evoluție nu a fost așteptată și ea le înrăutățește foarte mult perspectivele de afaceri.
- (77) Comisia este de acord că modificările introduse de autoritățile române reduc profitabilitatea proiectelor dezvoltate de beneficiarii schemei, fapt recunoscut și de autoritățile române.
- (78) Comisia observă că statele membre au dreptul, în anumite circumstanțe, să acorde ajutoare și că se poate constata că ajutoarele respective sunt compatibile cu piața internă. Cu toate acestea, statele membre nu au în niciun caz obligația de a oferi ajutoare de stat, și, astfel, nici obligația de a oferi suficiente ajutoare de stat pentru a asigura în acest mod un nivel minim de sprijin pentru beneficiari. În anumite circumstanțe diferite forme de ajutoare pot fi cumulate, în măsura în care acest lucru nu conduce la supracompensare, ceea ce indică faptul că uneori este posibil ca o anumită măsură de ajutor pusă în aplicare de un stat membru să nu fie suficientă pentru obținerea efectelor dorite.
- (79) De asemenea, Comisia observă că în decizia sa din 2011, prin care aproba schema de certificate verzi din România, este precizat faptul că autoritățile române estimau că prețul certificatelor verzi va atinge nivelul minim stabilit de lege în 2015 și 2016 și, de asemenea, că anumite certificate verzi vor rămâne nevândute (a se vedea, în special, punctul 36 din Decizia Comisiei). Contrar celor afirmate de unii dintre reclamanți și unele părți terțe, sistemul de sprijin prin certificate verzi din România, astfel cum a fost aprobat de Comisie, nu prevedea venituri minime garantate pentru beneficiari, și nici un cumpărător de ultimă instanță (a se vedea, în special, punctul 25 și nota de subsol 12 din Decizia Comisiei).
- (80) Având în vedere cele de mai sus, Comisia concluzionează că modificările introduse de autoritățile române nu generează supracompensare la nivel agregat. Dimpotrivă, astfel cum a fost confirmat de observațiile primite de Comisie de la diverși reclamanți și părți terțe, modificările au avut efecte negative asupra profitabilității proiectelor care au beneficiat de sprijin, probabil într-o măsură mai mare decât cea estimată de autoritățile române.
- (81) Prin urmare, Comisia consideră că sistemul de sprijin prin certificate verzi din România, astfel cum a fost modificat, rămâne compatibil cu piața internă până la 1 iulie 2014.

3.3.2. *Compatibilitatea măsurii de ajutor cu EEAG*

- (82) Comisia a evaluat compatibilitatea ajutorului acordat după 1 iulie 2014 pe baza dispozițiilor din EEAG, în special a secțiunii 3.2. – Dispoziții generale privind compatibilitatea și 3.3.2.4 – Ajutoare acordate prin intermediul unor certificate pentru producția de energie din surse regenerabile de energie.

- (83) Obiectivul de interes comun. Măsura de ajutor are scopul de a ajuta România să își realizeze obiectivele în materie de energie din surse regenerabile care au fost stabilite de UE în cadrul Strategiei Europa 2020. Comisia consideră că schema notificată vizează în mod clar un obiectiv de interes comun, în conformitate cu articolul 107 alineatul (3) din tratat.
- (84) Necesitatea ajutoarelor de stat și instrumentul adecvat. La punctul 107 din EEAG, Comisia recunoaște că „în anumite condiții, ajutoarele de stat pot constitui un instrument adecvat care contribuie la realizarea obiectivelor Uniunii și a obiectivelor naționale aferente”. Referitor la schema notificată, România susține că schema de sprijin continuă să fie necesară pentru stimularea investițiilor în producția de energie electrică din surse regenerabile de energie. Și din observațiile primite de la părți terțe reiese că ajutoarele pentru producția de energie electrică din surse regenerabile continuă să fie necesare, anumite părți terțe susținând că este posibil ca România să nu aibă capacitatea de a-și îndeplini obiectivele stabilite în Strategia Europa 2020.
- (85) Conform punctului 116 din EEAG, pentru a permite statelor membre să își îndeplinească obiectivele naționale în domeniul energiei și al schimbărilor climatice, Comisia presupune că ajutorul acordat pentru producția de energie din surse regenerabile are un caracter adecvat și că efectele sale de denaturare a concurenței sunt limitate, dacă toate celelalte condiții sunt întrunite.
- (86) În consecință, Comisia consideră că pentru schema notificată ajutoarele sunt necesare și că acestea sunt un instrument adecvat pentru atingerea obiectivului de interes comun.
- (87) Efectul stimulat. În concordanță cu punctul 49 din EEAG, există un efect stimulat dacă ajutorul determină schimbarea comportamentului beneficiarului în vederea realizării obiectivului de interes comun, schimbare care nu s-ar produce în absența ajutorului respectiv. Comisia observă că, în absența ajutorului, nu s-ar utiliza probabil tehnologii de producție a energiei din surse regenerabile, întrucât, fără ajutor, proiectele de acest fel nu ar fi viabile din punct de vedere financiar. Câteva părți terțe au susținut că unele proiecte nu sunt viabile, chiar la nivelul actual de sprijin, dar niciuna dintre aceste părți nu a susținut că sprijinul nu mai este necesar pentru încurajarea investițiilor. Ajutorul continuă, prin urmare, să aibă un efect stimulat, deoarece determină beneficiarii să își schimbe comportamentul și să investească în proiecte de energie din surse regenerabile.
- (88) În plus, din tabelul furnizat de autoritățile române (tabelul 1 de mai sus) reiese că RIR pentru toate capacitățile instalate pe tipuri de tehnologie continuă să fie pozitiv, și doar în cazul biomasei din tehnologii bazate pe fermentarea deșeurilor și nămolurilor rezultate din apele uzate RIR s-a redus cu aproximativ 50 %.
- (89) Autoritățile române au confirmat că beneficiarii trebuie să completeze un formular de cerere pentru a primi ajutor și au furnizat informații cu privire la conținutul respectivului formular de cerere. Comisia consideră că schema de ajutor îndeplinește obligația de a utiliza un formular de cerere pentru obținerea ajutorului, obligație prevăzută la punctul 51 din EEAG.

- (90) Proportionalitatea. Conform punctului 69 din EEAG, ajutoarele în domeniul mediului sunt considerate a fi proporționale în cazul în care valoarea pentru beneficiari se limitează la minimul necesar pentru a realiza obiectivul fixat în materie de protecție a mediului. Comisia a considerat în 2011 că sprijinul acordat prin intermediul certificatelor verzi este proporțional. România a monitorizat evoluția sistemului de sprijin și a efectuat câteva adaptări în concordanță cu mecanismul de adaptare aprobat în Decizia Comisiei. În plus, România a adus schemei câteva modificări prin care se reduce și mai mult nivelul sprijinului. Acest lucru a condus la reducerea RIR estimate a proiectelor, astfel cum se ilustrează în tabelul 1. Comisia observă că RIR estimată nu indică niciun risc de supracompensare și consideră prin urmare că ajutorul este limitat la minimul necesar.
- (91) Sistemul de sprijin prin certificate verzi este un ajutor de stat cu elemente ale unui sistem de piață. Beneficiarii își vând energia electrică în modul normal de piață, fiind supuși presiunilor concurențiale exercitate de alți participanți la piață. Beneficiarii primesc certificate verzi pe care le pot vinde pentru a obține venituri suplimentare. Prețul certificatelor verzi este plafonat de lege, care stabilește un preț maxim.
- (92) Comisia consideră că ajutorul:
- este esențial pentru garantarea viabilității energiei electrice produse din surse regenerabile de energie;
  - nu antrenează în cazul schemei nici o supracompensare la nivel agregat, în timp sau pentru diversele tehnologii, și nici o supracompensare pentru orice tehnologie luată separat; și
  - nu îi descurajează pe producătorii de energie din surse regenerabile să devină mai competitivi.
- (93) Prin urmare, Comisia consideră că măsura de ajutor îndeplinește cerințele de la punctul 136 din EEAG.
- (94) Conform punctului 137 din EEAG, Comisia consideră, în special, că nu poate fi aplicată nicio diferențiere a nivelurilor de sprijin prin intermediul certificatelor verzi dacă un stat membru nu demonstrează necesitatea unei astfel de diferențieri pe baza justificărilor prevăzute la punctul 126. După cum a explicat România, certificatele verzi sunt tranzacționate pe piața certificatelor verzi pe baza unor proceduri de ofertare concurențială clare, transparente și nediscriminatorii, incluse pe platformele de tranzacționare aferente. În acest mod, nivelul ajutorului, cuantificat pe baza prețului certificatelor verzi și stabilit la închiderea sesiunilor de tranzacționare, se determină pe baza cererii și a ofertei.
- (95) Se mai precizează la punctul 137 din EEAG că, pentru sistemele de ajutor prin certificate, condițiile menționate la punctele 124 și 125 se aplică atunci când acest lucru este posibil din punct de vedere tehnic și că orice ajutor pentru investiții primit anterior trebuie dedus din ajutoarele de exploatare.

- (96) În cadrul sistemului de sprijin prin certificate verzi din România, prin regulile de cumulare se asigură că orice ajutor pentru investiții acordat anterior este dedus din ajutoarele de exploatare. Certificatele verzi seamănă cu o primă, întrucât ele reprezintă o sursă de venit suplimentar, în plus față de veniturile din energie electrică obținute de beneficiar pe piața energiei electrice. România a confirmat că beneficiarii au responsabilități standard de echilibrare, fapt confirmat și în observațiile primite de la părți terțe. Deja în prezent beneficiarii nu primesc certificate verzi pentru energia electrică livrată în rețea în plus față de cantitățile orare transmise de producători către OTS. În fine, România a prezentat un angajament potrivit căruia sistemul de sprijin va fi adaptat pentru a se asigura că nu se acordă sprijin în caz de prețuri negative.
- (97) Având în vedere cele de mai sus, Comisia consideră că sunt respectate condițiile prevăzute la punctul 137 din EEAG.
- (98) În EEAG se prevede notificarea individuală dacă sunt îndeplinite următoarele două condiții cumulative: absența unei proceduri de ofertare concurențiale și o capacitate instalată care depășește pragul de 250 MW (secțiunea 2, punctul 20 din EEAG). Comisia consideră că, întrucât certificatele verzi se acordă tuturor producătorilor eligibili de energie electrică din surse regenerabile de energie, ajutoarele pentru instalații care depășesc pragul de 250 MW trebuie notificate individual. România a confirmat că va notifica individual astfel de proiecte.
- (99) Având în vedere cele de mai sus, Comisia consideră că ajutoarele acordate sunt proporționale.
- (100) Denaturarea concurenței și testul comparativ. Conform punctului 90 din EEAG, Comisia consideră că ajutoarele destinate protecției mediului vor tinde, prin însăși natura lor, să favorizeze produsele și tehnologiile ecologice, în detrimentul altor produse și tehnologii mai poluante. Mai mult, efectul ajutoarelor nu va fi, în principiu, considerat ca o denaturare nejustificată a concurenței, întrucât acesta este legat intrinsec de însuși obiectivul ajutorului.
- (101) România a confirmat că Directiva 2000/60/CE a Parlamentului European și a Consiliului din 23 octombrie 2000 de stabilire a unui cadru de politică comunitară în domeniul apei este respectată pe deplin în ceea ce privește sprijinul acordat centralelor hidroelectrice în cadrul schemei notificate (în concordanță cu punctul 117 din EEAG).
- (102) De asemenea, România a confirmat că este respectată ierarhia deșeurilor, astfel cum este prevăzută în Directiva 2008/98/CE a Parlamentului European și a Consiliului din 19 noiembrie 2008 privind deșeurile și de abrogare a anumitor directive (Directiva-cadru privind deșeurile), în ceea ce privește sprijinul acordat, în cadrul schemei notificate, centralelor care utilizează deșeuri (în concordanță cu punctul 118 din EEAG).
- (103) Conform punctului 116 din EEAG, Comisia presupune că efectele de denaturare a concurenței pe care le au ajutoarele pentru energie din surse regenerabile sunt limitate dacă toate celelalte condiții de compatibilitate sunt întrunite. Comisia consideră că ajutoarele pentru energie din surse regenerabile analizate nu au efecte nejustificate de denaturare a concurenței și a schimburilor comerciale

deoarece condițiile aplicabile stabilite în secțiunea 3.3.2.4 din EEAG sunt îndeplinite, după cum s-a arătat mai sus.

- (104) În consecință, Comisia concluzionează că denaturarea concurenței cauzată de schema analizată este limitată.
- (105) Transparența. Conform punctului 104 din EEAG, statele membre au obligația de a asigura transparența ajutoarelor acordate, prin publicarea anumitor informații pe un site internet cuprinzător consacrat ajutoarelor de stat. În concordanță cu punctul 106 din EEAG, statele membre trebuie să îndeplinească această obligație începând cu 1 iulie 2016. România s-a angajat să asigure transparența ajutoarelor acordate și să publice informațiile relevante. Mai mult, autoritățile române au informat Comisia că informațiile menționate la punctul 104 din EEAG se regăsesc pe site-ul internet al ANRE și pe cel al OTS.
- (106) Respectarea articolelor 30 și 110 din TFUE. După cum se precizează la punctul 29 din EEAG, dacă o măsură de ajutor de stat sau condițiile atașate acesteia (inclusiv metoda de finanțare atunci când face parte integrantă din măsură) conduc la o încălcare nedisociabilă a dreptului Uniunii, ajutorul nu poate fi declarat compatibil cu piața internă. În domeniul energiei, orice taxă care are obiectivul de a finanța o măsură de ajutor de stat trebuie să respecte în special articolele 30 și 110 din TFUE. Prin urmare, Comisia a verificat dacă mecanismul de finanțare al măsurilor de ajutor notificate respectă articolele 30 și 110 din TFUE.
- (107) Pentru a înlătura orice eventuală îngrijorare cu privire la respectarea articolelor 30 și 110 din TFUE, România a transmis un angajament de a-și deschide schema de sprijin prin certificate verzi producătorilor din alte state membre în baza unor contracte de cooperare încheiate cu statele membre respective. Această condiție este în concordanță cu punctul 122 din EEAG, la care se prevede că statele membre își pot propune să instituie un mecanism de cooperare înainte de a autoriza acordarea unui sprijin transfrontalier pentru energia electrică din surse regenerabile de energie.
- (108) Condițiile în care schema va fi deschisă producătorilor din alte state membre (astfel cum sunt descrise la punctele 31-33 de mai sus) sunt acceptabile, în opinia Comisiei, dat fiind că schema se va încheia la 31 decembrie 2016. Cu toate acestea, orice prelungire a schemei va fi posibilă doar cu respectarea deplină a articolelor 30 și 110 din TFUE.
- (109) Concluzie cu privire la compatibilitatea măsurii cu EEAG. Având în vedere evaluarea de mai sus, Comisia consideră că măsura de ajutor urmărește un obiectiv de interes comun într-un mod necesar și proporțional, că denaturarea concurenței este limitată și că, prin urmare, ajutorul este compatibil cu piața internă, potrivit criteriilor din EEAG, până la data de expirare a schemei, și anume până la 31 decembrie 2016.

4. CONCLUZIE

Comisia regretă faptul că România a pus în aplicare modificările aduse sistemului de sprijin pentru promovarea energiei electrice din surse regenerabile de energie prin certificate verzi, încălcând astfel articolul 108 alineatul (3) din Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene.

Cu toate acestea, Comisia a decis ca, pe baza evaluării de mai sus, să nu ridice obiecțiuni cu privire la ajutor pe motiv că acesta este compatibil cu piața internă în temeiul articolului 107 alineatul (3) litera (c) din Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene.

Dacă oricare din părțile prezentei scrisori intră sub incidența obligației de secret profesional, în conformitate cu Comunicarea Comisiei privind secretul profesional, și nu ar trebui publicată, vă rugăm să informați Comisia în termen de cincisprezece zile lucrătoare de la notificarea prezentei scrisori. În cazul în care Comisia nu primește o cerere motivată în termenul menționat, se va considera că România este de acord cu publicarea textului integral al prezentei scrisori. Dacă România dorește ca anumite informații să intre sub incidența obligației de secret profesional, vă rugăm să indicați părțile în cauză și să prezentați o justificare pentru fiecare parte care nu doriți să fie publicată.

Cererea dumneavoastră ar trebui să fie transmisă pe cale electronică, în conformitate cu articolul 3 alineatul (4) din Regulamentul (CE) nr. 794/2004 al Comisiei, la următoarea adresă:

Stateaidgreffe@ec.europa.eu

Cu deosebită considerație,
Pentru Comisie,

Margrethe VESTAGER
Membru al Comisiei